

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ Ν' ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ

(Κυριακή μετά την Ύψωσιν-16 Σεπτεμβρίου)

«Ὅστις θέλει οπίσω μου ακολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω εαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι» (Μαρκ. 8,34).

Μ' αυτά τα λόγια ἀπάντησε ὁ Χριστὸς στὸν Πέτρο, ὅταν ἐκεῖνος ἐνοχλήθηκε, πὺ ἐμάθε ὅτι τὸ πεπρωμένο τοῦ Χριστοῦ ἦταν ὁ ἐπώδυνος καὶ μαρτυρικός θάνατος. Εἶναι σαν νὰ τοῦ ἔλεγε: «Πέτρο δὲν ἀρκεῖ ἡ ὁμολογία πὺ ἔκανες προηγουμένως ὅτι εἶμαι Θεάνθρωπος· δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἀφήσατε τὺς οἰκογένειές σας, τὺς ἀσχολίες σας, τὸ ἐπάγγελμά σας, ἀκόμη κι αὐτά τὰ ψάρια στα δίχτυα χωρὺς νὰ τὰ πούλησετε (πρβλ. Λουκ. 5,1-11)· δὲν ἀρκεῖ πὺ δεχθήκατε τὴν ἰσόβιο ἀκτημοσύνη καὶ δὲν με ἀρνηθήκατε, ὅπως ὁ πλούσιος νεανίσκος, χάριν τῶν υλικῶν ἀγαθῶν.

Χρειάζεται νὰ μὴ περιμένετε κανένα ἐπίγειο εὐτυχές τέλος, ἢ ἐνδοξη ἀποκατάσταση χωρὺς σκοτούρες καὶ μπελάδες. Ὁχι! Ἡ ζῶή σας θα εἶναι ἕνα διαρκές καθημερινὸ μαρτύριο καὶ ὁ τελικός σας θρόνος θα εἶναι ὁ Γολγοθᾶς.

Ὁ Χριστὸς ξεκαθάρισε στὸν Πέτρο ἀλλὰ καὶ σ' ὅλους τὺς μελλοντικούς μαθητές τοῦ καὶ ἀκολουθούς τοῦ, με τὴν περικοπή πὺ διαβάστηκε σήμερα, ὅτι τὸ μαρτύριο εἶναι ἡ μόνη κληρονομία πὺ ἀφήνει σε ὅσους τὸν ἀκολουθήσουν, ἡ μόνη ἀντάμοιβή καὶ ἀπολαβή. **Κι αὐτὸ διότι τὸ πάθος ἀποφέρει μεγάλο κέρδος.** Δὲν εἶναι ἀνάξιο, ὑποτιμητικό ἀτιμωτικό καὶ καταστροφικό ὅπως ἐκεῖνος νομίζει. Ἀντίθετα, ὅπως φαίνεται στὸ εὐαγγέλιο καὶ ὅπως ἀναλύουν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὁ σταυρός εἶναι ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ δόξα τῶν χριστιανῶν.

Ἀς δούμε τὰ λόγια αὐτά τοῦ Χριστοῦ ἀναλυτικά.

«Ὅστις θέλει». Ὁ Χριστὸς ἀπευθύνεται σε ὅλους. Δὲν κάνει διακρίσεις ἐθνικές, κοινωνικές, φυλετικές. Ἐπίσης δὲν χρησιμοποιεῖ βία καὶ ἐξαναγκασμό. Ἡ βία τὺς περισσότερες φορές ἀπομακρύνει τὸν ἄλλο ἀπὸ τὸ ἀγαθὸ τέλος, πὺ πρέπει ν' ἀκολουθήσει. Ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νὰ ἐμπνεύσει καὶ ὄχι νὰ ἐξαναγκάσει τὺς ἀνθρώπους ν' ἀκολουθήσουν τὸ Χριστό.

«Ὅπισω μου ἀκολουθεῖν». Νὰ με ἔχει ἀρχηγὸ τῆς ζωῆς τοῦ, ἰνδαλμα καὶ πρότυπό τοῦ, ἐμπνευστή καὶ διδάσκαλό τοῦ, Θεὸ καὶ Σωτήρα τοῦ.

«Ἀπαρνησάσθω εαυτὸν». Ποιος εἶναι ὁ εαυτός; Ἐαυτός μας πὺ πρέπει ν' ἀπαρνηθούμε εἶναι αὐτὸ πὺ ὀνομάζει ὁ Παῦλος «παλαιὸ ἄνθρωπο» ἢ «σῶμα τῆς ἀμαρτίας» (Ρωμ. 6,6). Εἶναι ὁ ἀμαρτωλὸς μεταπτωτικός εαυτός μας, ὁ ὁποῖος ἄγεται καὶ φέρεται ἀπὸ τὺς ἀντίθεες ἐπιθυμίες μας καὶ τὺς δαιμονικές ἐπιδράσεις. Παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος ὅτι δὲν λέγει «ἀρνησάσθω» ἀλλὰ ἀπαρνησάσθω». Ἡ πλήρη ἀρνήση δηλαδὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ εαυτοῦ μας. Ἀν ἀπαρνηθεῖς τὸν φίλο σου, τὸν γνωστό, τὸν συγγενή, τὸν σύζυγο ἢ τὸ παιδί σου, τότε δὲν σε νοιάζει τίποτα γι' αὐτόν. Παύεις νὰ ἐνδιαφέρεσαι καὶ νὰ συμμετέχεις συναισθηματικά. Τὸν ἀπαρνείσαι ἐντελώς.

«Και αράτω τον σταυρόν αυτού». Ν' απαρνηθείς τον εαυτό σου όχι θεωρητικά και ιδεολογικά μόνο αλλά και ουσιαστικά, πρακτικά. Μέχρι θανάτου και μάλιστα σταυρικού. Δηλαδή εξουθενωτικού, ατιμωτικού, αφόρητου και μαρτυρικού. Και όχι μια φορά και για κάποια στιγμή, αλλά συνεχώς και αδιαλείπτως. Λέγει ο Παύλος ότι οι απόστολοι έζησαν «πάντοτε την νέκρωσιν του Ιησού περιφέροντες» και «αεί εις θάνατον παραδιδόμενοι» (Β' Κορ. 4,10·11).

Τι είναι ο σταυρός; Σταυρός είναι το ποικίλο μαρτύριο και η ποικίλη θλίψη. Εισήλθαμε στον κόσμο κλαίγοντας σαν νεογέννητα βρέφη και ζούμε και φεύγουμε απ' αυτό τον κόσμο πάλι κλαίγοντας. Σταυρός είναι να ξεριζώσουμε τα αμαρτωλά πάθη μας, που έχουν τόσο φουντώσει και τόσο μας εξουσιάζουν, που κάθε προσπάθεια να τα χαλιναγωγήσουμε και να τα ελέγξουμε μας δημιουργεί αφόρητο κόπο και πόνο.

Όταν ο ιερέυς δίδει στο μωρό το όνομά του, την όγδοη μέρα από τη γέννησή του, το σφραγίζει σταυροειδώς και εύχεται ως εξής: «Κύριε ο Θεός ημών, σου δεόμεθα και σε παρακαλούμεν· Σημειωθήτω το φως του προσώπου σου επί τον δούλον σου (τόνδε), και σημειωθήτω ο Σταυρός του μονογενούς σου Υιού εν τη καρδία και τοις διαλογισμοίς αυτού, εις το φυγείν την ματαιότητα του κόσμου, και πάσαν την πονηράν βουλήν του εχθρού ακολουθείν δε τοις προστάγμασί σου».

Όταν αργότερα βαπτιζόμαστε, ο ιερέυς σταυρώνει την κολυμβήθρα και εμάς, μας χρίει με το άγιο μύρο σταυροειδώς, μας φορά τον σταυρό, μας ευλογεί σταυροειδώς σ' όλες τις ακολουθίες, κάνουμε εις το εξής το σταυρό στην προσευχή μας, κι όταν μας ενταφιάσουν πάλι θέτουν ένα σταυρό στο μνήμα μας. Όλα αυτά μας υπενθυμίζουν ότι σταυρική θα είναι η ζωή μας και μας καλούν να σηκώσουμε και να βιώσουμε το σταυρό του Χριστού με υπομονή, χαρά και δοξολογία.

Συνεπώς ο σταυρός είναι ένα αναντίρρητο γεγονός στη ζωή μας και οντολογικά και δεοντολογικά. Είτε το θέλουμε είτε όχι. Εκείνο που ζητά ο Χριστός με αυτά που λέγει είναι να τον αντιμετωπίσουμε όπως τον αντιμετώπισε εκείνος. Δεν τον έσυρε, δεν τον σήκωσε με το ζόρι, ή γογγύζοντας και βλασφημώντας· αλλά τον βάστασε με καρτερία, υπομονή και επιμονή.

Η ζωή σημειώνουν οι πατέρες είναι πέλαγος και όχι λιμάνι· στάδιο και όχι αναπαυτήριο· όργωμα και σπορά και όχι θερισμός· εκστρατεία και όχι θρίαμβος· αγκάθι και όχι δάφνη. Ο άνθρωπος μετά την πτώση έχει κατακτήσει πέτρα, και ο πόνος και η προσωπική και εθελούσια άσκηση είναι τα σφυριά που τον λειαινούν «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν του Θεού».

«Και ακολουθείτω μου». Πολλές φορές και οι κακοποιοί, οι άνθρωποι του κόσμου και των άλλων θρησκευμάτων και φιλοσοφιών υφίστανται φοβερά μαρτύρια χάριν των προσωπικών τους επιδιώξεων ή των φιλοσοφικών και θρησκευτικών τους πεποιθήσεων. Αυτή η απάρνηση και το μαρτύριο δεν το υπολογίζει ο Χριστός, γιατί δεν έχει σχέση μ' αυτόν. Μόνο η ακολουθία του Χριστού, μ' ό,τι αυτή συνεπάγεται, μας καταξιώνει απέναντί του.

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης